

KLASA:
URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske (predlagatelj – 33 zastupnika u Hrvatskome saboru) – davanje očitovanja Hrvatskome saboru

Veza: Vaš broj: KLASA: 021-12/17-08/24, URBROJ: 65-17-03, od 13. listopada 2017.

Na temelju članka 125. stavka 4. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske daje sljedeće

O Č I T O V A N J E

Vlada Republike Hrvatske odbija sve navode iz Prijedloga za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske kao neosnovane, te ističe da svi navodi i razlozi iz Prijedloga nisu utemeljeni i nema osnove za izglasavanje nepovjerenja ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Svoj stav Vlada Republike Hrvatske temelji na činjenicama koje se navode u nastavku ovoga očitovanja.

1. U prijedlogu se navodi i dovodi u pitanje izrada novoga Obiteljskog zakona samo zato „*jer je trenutno u Vladi prisutan vrijednosni sustav drugačiji u odnosu na Vladu koja je donijela sadašnji Obiteljski zakon*“ te kako je propušteno izraditi analizu postojećih zakonskih mehanizama, kao i područja koja postojeća legislativa ne regulira na adekvatan način. U vezi s navedenim bitnim smatramo ukazati na sljedeće činjenice koje u potpunosti demantiraju navode Predlagatelja. Ustavni sud Republike Hrvatske je po donošenju Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 103/2015.) od 28. rujna 2015. godine, koji je stupio na snagu 1. studenog 2015., zaprimio više prijedloga za pokretanje postupka ocjene suglasnosti Obiteljskog zakona 2015. s Ustavom i međunarodnim ugovorima te je Vladi RH uputio Zahtjev za dostavu obavijesti u vezi s pokretanjem izmjena, dopuna ili donošenja novog

Obiteljskog zakona, a s obzirom na spomenute prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske.

Vlada RH je na svojoj 4. sjednici održanoj 16. veljače 2016. godine usvojila očitovanje Ustavnom sudu RH u kojem ističe da će putem nadležnog Ministarstva socijalne politike i mladih osnovati radnu skupinu stručnjaka na području obiteljsko-pravne zaštite, koji će razmotriti sve učinke koje je Obiteljski zakon proizveo, a nakon čega će zauzeti stav o pristupanju izmjenama, dopunama, odnosno izradi novog Obiteljskog zakona. Ministarstvo socijalne politike i mladih je 14. ožujka 2016. donijelo Odluku o osnivanju i imenovanju članova Radne skupine za analizu i ocjenu dosadašnjih učinaka i iskustava u primjeni Obiteljskog zakona 2015. izrade preporuke odnosno mišljenja o potrebi eventualnog pristupanja izmjenama, dopunama, odnosno o izradi novog Obiteljskog zakona. Zaključci Radne skupine mogu se objediniti u gledištu da je zakon nečitljiv, nedorađen, konfuzan, u nekim situacijama (institutima) nelogičan, nedorečen, nepregledan, normativno preopsežan, da postoje pravne praznine i kontradiktornosti, da bi mnoge cjeline trebalo mijenjati, kao i da su mnogi instituti teško razumljivi, te da izazivaju i da će uzrokovati probleme u praksi, što stvara pravnu nesigurnost i šteti građanima. Također, Radna skupina je zaključila da je Zakon nekvalitetan u nomotehničkom smislu, teško razumljiv te stoga i teško popravljiv. Iz svih ovih razloga, Radna skupina je bila stajališta da bi u najboljem interesu građana bilo pokretanje postupka donošenja novog Obiteljskog zakona, a koja preporuka je unesena u sadržaj citiranog Stručnog mišljenja s prijedlogom od 11. travnja 2016. godine. Zaključeno je da donošenje Izmjena i dopuna Obiteljskog zakona nije izgledno jer se očekuje izmjena više od polovine propisa, a ujedno je stručna Radna skupina predložila donošenje novog propisa kao povoljnije normativno rješenje, posebice uzimajući u obzir činjenicu kako Obiteljski zakon 2015. sadržajno je najvećim dijelom istovjetan Obiteljskom zakonu iz 2014. čiju je primjenu Ustavni sud obustavio Rješenjem, br. U-I-3101/2014 dana 12.1.2015. ("Narodne novine", broj 5/2015).

Odlukom ministrice tadašnjeg Ministarstva socijalne politike i mladih od 18. svibnja 2016. i Odlukom o ispravku odnosno izmjeni i dopuni Odluke od 24. svibnja 2016., imenovana je Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Obiteljskog zakona. Za Nacrt prijedloga Iskaza o procjeni učinaka propisa i Teza za Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona., provedeno je javno savjetovanje u razdoblju od 21. rujna do 21. studenoga 2016.

Ustavni sud je svojim dopisom Broj: U-3941/2015 do Broja: U-I-4812/2015 od 27. siječnja 2017. od sadašnje Vlade zatražio da se očituje o pokretanju postupka donošenja prijedloga novog Obiteljskog zakona, temeljem čega je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku svojim dopisom od 8. veljače 2017. odgovorilo Vladi RH o ranije poduzetim aktivnostima tadašnjeg Ministarstva socijalne politike i mladih i zaključku o osnivanju radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Obiteljskog zakona. Iz svega navedenoga je vidljivo kako je Ministarstvo pristupilo izradi Obiteljskog zakona temeljem provedenih stručnih analiza te kako je prethodno provedeno široko savjetovanje na Nacrt prijedloga Iskaza o procjeni učinaka propisa i Teza na Nacrt prijedloga Obiteljskog zakona, a ne zato što „...je trenutno u Vladi prisutan vrijednosni sustav drugačiji u odnosu na Vladu koja je donijela sadašnji Obiteljski zakon...“. Bitno je naglasiti kako su sve radnje vezane uz donošenje novoga Obiteljskog zakona bile započete u mandatu 13. Vlade Republike Hrvatske, a ovo ministarstvo nastavilo je započete procese.

Nadalje, valja ukazati da je Prijedlog Obiteljskog zakona stavljen na e-Savjetovanje prema uobičajenoj proceduri, a kako bi zainteresirana javnost mogla prijedlozima, dopunama i primjedbama doprinijeti stvaranju što jasnijeg, pravednijeg i provedivog zakona.

U postupku izrade ovoga zakonskog prijedloga propušteno je napraviti prethodne konzultacije sa svrhom usuglašavanja stavova unutar stručnih službi Vlade Republike Hrvatske.

Svjesna važnosti područja koje uređuje Obiteljski zakon, a u najboljem interesu zainteresirane javnosti, ministrica je Prijedlog Obiteljskog zakona povukla sa Javnog savjetovanja i uputila na dodatnu doradu.

S obzirom na činjenicu kako je Prijedlog nacрта Obiteljskog zakona povučen sa e-savjetovanja 28. rujna 2017. godine na doradu, smatramo kako je bespredmetno sadržajno ulaziti u one zakonske odredbe koje još nisu usuglašene.

2. Vezano uz navod Predlagatelja kako je izostala mjerodavna reakcija Vlade RH, kao i nadležne ministricе, a vezano uz slućajeve poćinjenja seksualnog zlostavljanja djece, skrećemo pažnju kako se ovo ministarstvo aktivno posvetilo zaštiti djece kroz sve segmente rada ministarstva, a ne samo putem jedne ustrojstvene jedinice ministarstva. Uz aktivnosti ovoga ministarstva, uspostavljena je i bolja međusektorska suradnja u području zaštite djece. Valja također spomenuti kako je Akcijski plan za provedbu Nacionalne Strategije za prava djece u RH za razdoblje od 2014. do 2020., za 2017. godinu usvojila ova Vlada, a što su propustile učiniti prethodne dvije Vlade. Ovaj akcijski plan je preduvjet za povlaćenje sredstava EU fondova (*ex ante uvjet*).

Temeljem aktivnog sudjelovanja i rada delegacije Republike Hrvatske pred Odborom za prava djeteta UN, koje se održava periodićno svakih 5 godina (posljednje održano 2014. godine u Genevi) a na kojem su uspješno raspravljena područja u okviru 3. i 4. periodićnog izvješća Republike Hrvatske o provedbi Konvencije o pravima djeteta, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku intenzivno radi i poduzima aktivnosti na pripremi izvješća za naredno razdoblje, koje se očekuje pred Odborom najranije u 2019. godini.

3. U prijedlogu se navodi kako „...u resoru ministrice Murganić postoji i ćitav niz neriješenih problema koja aktualna ministrica ne rješava na zadovoljavajući naćin.“, a kao prvu toćku navodi se Zakon o udomiteljstvu. Radi pružanja cjelovitog oćitovanja bitno je spomenuti kako je 2011. godine donesen novi Zakon o udomiteljstvu koji je, između ostalog, predvićdao specijalizirano udomiteljstvo, udomiteljstvo za krizne situacije i povremeno udomiteljstvo, kao i profesionalno udomiteljstvo. Vlada Zorana Milanovića te tadašnja ministrica Opaćić, naćžalost propuštaju donijeti provedbene akte koje je rećeni Zakon propisao te su svojim Izmjenama i dopunama Zakona o udomiteljstvu ukinuli najvaćžnije reformske odredbe, a koje su bile preduvjet za transformaciju domova za djecu i mlade te su u svom planu normativnih aktivnosti predvidjeli donošenje Zakona o udomiteljstvu u 2014. godini što je, naćžalost, propušteno.

S obzirom na zatećeno stanje te nedostatak definiranih poticajnih mjera za udomitelje, prekinutu profesionalizaciju udomiteljstva, ministrica Murganić je odmah na poćetku mandata formirala radnu skupinu za unaprjećenje udomiteljstva i radnu skupinu za izradu novoga Zakona o udomiteljstvu. S obzirom na to kako je cilj osiguravanje najboljih zakonskih uvjeta za udomitelje, stručna radna skupina sastavljena od predstavnika ministarstva, udomitelja,

akademske zajednice, nevladinih udruga, centara za socijalnu skrb i UNICEF-a, pristupili su analizi te doradi prvobitnih teza za izradu Nacrta prijedloga Zakona o udomiteljstvu. Zaključno, priprema Zakona o udomiteljstvu je već uznapredovala te smatramo kako će isti biti završen sukladno Planu normativnih aktivnosti. Skrećemo pažnju kako je u mandatu ministricе Murganić doneseni sljedeći zakoni i strateški dokumenti: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova, Zakon o potvrđivanju Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima djeteta u postupku povodom pritužbi, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama, Zakon o pravobranitelju za djecu, Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020., Nacionalna strategija za prava djece, Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje 2017. do 2022. i Strategija socijalne skrbi za starije osobe u RH za razdoblje 2017. do 2020.

Slijedom gore navedenog razvidan je značaj udomiteljstva za unaprjeđenje i razvoj izvaninstitucionalne skrbi o djeci. Deinstitutionalizaciju i transformaciju nije moguće uspješno provesti bez ravnomjernog omjera institucijskih i izvaninstitucijskih oblika skrbi. Iako su prema Planu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011. – 2016. prioritet djeca i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladež s poremećajima u ponašanju i djeca s teškoćama u razvoju, nažalost u provedbi rečenog Plana prioritet nije dan ovoj osjetljivoj skupini. Upravo kako Predlagatelj navodi, taj proces službeno traje od 2010. godine, a do dolaska ove Vlade, usvojena su dva individualna plana deinstitutionalizacije i transformacije doma socijalne skrbi za djecu i to u rujnu 2016. godine. S početkom mandata ove Vlade aktivnosti se značajno ubrzavaju, te su donesena ukupno četiri individualna plana deinstitutionalizacije. Također, prilikom provedbe ovih aktivnosti uočene su poteškoće u procesima deinstitutionalizacije, a kao glavna poteškoća uočena je nedovoljna razvijena mreža udomitelja za djecu i mladež te nedostatak nekretnina za razvoj stambenih zajednica. S tim u vezi Ministarstvo je pristupilo izradi izmjene Operativnog plana s naglaskom na pružatelje usluga za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu i mlade s problemima u ponašanju. Nakon izmjene Operativnog plana deinstitutionalizacije i transformacije redefinirat će se i operacije financirane iz fondova Europske unije.

Vezano uz navode o nedostatnim aktivnostima vezanim uz povlačenje sredstava iz EU fondova, kao i kašnjenja u raspisivanju određenih natječaja, u nastavku iznosimo sljedeće činjenice. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nadležno je za operacije u okviru 3 operativna programa:

- a) Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ (152.941.176,47 EUR),
- b) Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ (101.764.705,9 EUR)
- c) Operativni program za hranu i/ili materijalnu pomoć (43.092.930,73 EUR).

Navedena dodijeljena sredstva moraju biti utrošena do kraja 2023. godine, a ne kako tvrdi Predlagatelj do 2020. godine.

Unutar Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ do početka mandata ministricе Murganić nije objavljen niti jedan poziv za dostavu projektnih prijedloga, prvi poziv Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom - faza 1 objavljen je 22. studenoga 2016. S dolaskom ove Vlade ulažu se značajni napor i ubrzavanje procedura pripreme poziva i

osiguravanje njihovog redovitog objavljivanja, osobito vodeći računa o najosjetljivijim skupinama u nadležnosti ovog ministarstva. Do današnjeg dana objavljeno je ukupno 5 poziva (Podrška daljnjem procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom- faza 1, Podrška procesu deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije djece i mladih- faza 1, Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom - faza 1, Podrška programima usmjerenim mladima - faza I, Podrška socijalnom uključivanju i zapošljavanju marginaliziranih skupina, ukupne vrijednosti 426.383.990,26 kuna, a u pripremi do kraja godine su još dva poziva (Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici i Podrška razvoju i širenju rada s mladima u Hrvatskoj). Nastavno na objavljene Pozive, ugovorena su dva projekta unutar Podrške daljnjem procesu deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi za osobe s invaliditetom u ukupnoj vrijednosti 21.653932,91 kuna a unutar poziva Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom ukupna vrijednost ugovorenih projekata je 116.465.240,26 kuna (obuhvaća 1239 korisnika i 867 asistenata). U prethodnim mandatima nije ugovoren niti jedan projekt.

Unutar Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ preduvjet za prijavu i poziva namijenjenih podršci procesu deinstitutionalizacije i transformacije jest odobreni Individualni plan deinstitutionalizacije i transformacije ustanove, a kao što je gore navedeno u mandatu ministrice Murganić značajno su ubrzani procesi izrade navedenih individualnih planova. Tijekom 2016. godine Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (koje je nadležno za objavu poziva) raspisalo je 3 poziva za Unaprjeđivanje infrastrukture, a od 6 pristiglih prijava u mandatu ministrice Murganić, ugovorena su 4 projekta ukupne vrijednosti 23.859.122,16 kuna. Valja spomenuti da su natječaji u tijeku, a Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku pruža kontinuiranu pomoć prijaviteljima. Također, do kraja godine očekuje se prijava projektnih prijedloga za 10 ustanova socijalne skrbi (4 ustanove za djecu i mlade, 1 za osobe s invaliditetom te 5 CZSS). Nadalje, do kraja godine očekuje se završetak i usvajanje individualnih planova za 5 domova (4 dječja i 1 za osobe s invaliditetom), a početkom sljedeće godine i njihova prijava na objavljene natječaje. U prethodnim mandatima nije ugovoren niti jedan projekt.

Unutar Operativnog programa za hranu i/ili materijalnu pomoć značajno su pojednostavljene procedure prijave na natječaj Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (FEAD), utvrđena je jedinična cijena obroka, u odnosu na natječaj za prethodnu školsku godinu financijska omotnica je povećana sa 13 na 25 milijuna kuna, a broj prihvatljivih županija povećan je sa 12 na 18 županija sa indeksom razvijenosti do 125%. Za preostale županije sredstva su osigurana kroz Zakladu Hrvatska za djecu. Važno je naglasiti da su svi troškovi školskih obroka prihvatljivi retroaktivno od početka školske godine, neovisno o trenutku slanja prijave projekta, te škole i njihovi osnivači nisu ničim zakinuti. Sredstva za školsku prehranu najpotrebitije djece u sustavu socijalne skrbi osiguravaju se iz drugih izvora, a Europski fond za najpotrebitije usmjeren je na djecu u riziku od siromaštva koja nisu obuhvaćena već postojećim mjerama osiguravanja školske prehrane, a nalaze se u riziku od siromaštva.

Do kraja listopada Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku objavit će natječaj Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza II. S obzirom da većina projekata ugovorenih prošle godine za osiguravanje hrane i materijalne pomoći za najpotrebitija domaćinstva još uvijek nije završena (zatraženi su produžeci trajanja ugovora jer nisu utrošena sva ugovorena

sredstva u roku predviđenom za provedbu; maksimalni iznos dodijeljenih sredstava iznosio je do 8 milijuna kuna po humanitarnoj organizaciji), nije došlo do značajnijeg nedostatka sredstava namijenjenih ovoj vrsti pomoći. Priprema novog natječaja je pri završetku i njegova objava se očekuje tijekom mjeseca listopada. Novi natječaj također sadrži pojednostavljenja u odnosu na prethodni natječaj te olakšava i ubrzava provedbu. Potrebno je naglasiti da su sredstva koja Europska komisija dodjeljuje kroz Fond europske pomoći za najpotrebitije ograničena za sedmogodišnje razdoblje i iznose 105.956.236,88 kuna. Kroz natječaje objavljene tijekom prošle godine iskorišteno je 32% ukupne alokacije 2014.-2020. Krajnji rok za potrošnju sredstava je kraj 2023. godine. Već sada je vidljivo da će omotnica biti potrošena puno ranije i da ne postoji opasnost da europska sredstva ostanu neiskorištena. Ova sredstva predstavljaju dodanu vrijednost postojećim nacionalnim programima i niti na koji način ih ne zamjenjuju već povećavaju opseg te broj primatelja pomoći u hrani i /ili osnovnoj materijalnoj pomoći.

Iz svega navedenog slijedi da su navodi u Prijedlogu za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske, kao i sam predmetni Prijedlog u cjelini, neosnovani i neutemeljeni. Stoga se predlaže da Hrvatski sabor odbije donijeti odluku o iskazivanju nepovjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade, dr. sc. Martinu Dalić, potpredsjednicu Vlade i ministricu gospodarstva, poduzetništva i obrta, i Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-12/17-08/24

URBROJ: 65-17-03

Zagreb, 13. listopada 2017.

50 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Primljeno: 13-10-2017	15.12.
Klasifikacijska oznaka: 022 03/17-13/05	Org. jed. 1
Urudžbeni broj: 65-17-03	Pril. Vrij.

05

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3., a u vezi članka 125. stavka 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, **Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u Vladi Republike Hrvatske**, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 125. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora i članka 116. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske, dostavila 33 zastupnika u Hrvatskom saboru, aktom od 13. listopada 2017. godine.

 PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Zastupnice/zastupnici u Hrvatskom saboru

Zagreb, 13. listopada 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno 13-10-2017		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-12/17-08/24	65	
Uredžbeni broj	Pril.	Vrij.
653-17-01		

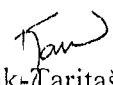
PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Poštovani,

u prilogu Vam dostavljamo Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Vlade Republike Hrvatske te tražimo da ga uvrstite u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora, sukladno odredbi članka 125., stavka 3. Poslovnika Hrvatskog sabora. U ime predlagatelja u raspravi će sudjelovati Anka Mrak-Taritaš, Vesna Pusić i Goran Beus Richembergh.

U ime predlagatelja

Anka Mrak-Taritaš

ZASTUPNICI U HRVATSKOME SABORU

Zagreb, 4. listopada 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Sukladno članku 116. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske i članku 125. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dolje potpisani zastupnici u Hrvatskome saboru podnose

PRIJEDLOG

ZA POKRETANJE PITANJA POVJERENJA MINISTRICI DEMOGRAFIJE, OBITELJI, MLADIH I SOCIJALNE POLITIKE NADI MURGANIĆ

Podnositelji ovog Prijedloga traže da se u dnevni red sjednice Hrvatskoga sabora žurno uvrsti točka Prijedlog za pokretanje pitanja povjerenja Nadi Murganić, ministrici za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Vlade Republike Hrvatske iz sljedećih razloga:

1. **Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike u javnu je raspravu uputilo prijedlog Obiteljskog zakona, u kojem stoji niz problematičnih formulacija.** Vrijednosni sustav u nacrtu zakona, koji je u međuvremenu povučen, izrazito je dogmatičan te sam nacrt propisuje vrijednosti koje nisu općeprihvaćene vrijednosti svih segmenata društva, krši ljudska prava, nedorađen je, kontradiktoran i ne definira korake kojima bi se osigurala provedba samog zakona. Prije nego se krene u izradu nekog zakona trebaju se napraviti analize postojećih zakonskih mehanizama, kao i područja koja postojeća legislativa ne regulira na adekvatan način, pa temeljem njih mijenjati odredbe koje su neučinkovite. Izmjena čitavog zakona, samo zato jer je trenutno u Vladi prisutan vrijednosni sustav drugačiji u odnosu na Vladu koja je donijela sadašnji Obiteljski zakon, nije prihvatljiva u društvu zemlje članice Europske unije.

Već sama definicija obitelji koja glasi da su obitelj majka, otac i njihova djeca, majka s djetetom odnosno otac s djetetom iako ne žive zajedno, te ostali srodnici koji s njima žive pokazuje se kao problematična i nazadnjačka jer iz prijedloga se iščitava, da ukoliko u obitelji nema djece, nema ni obitelji. No, neke obitelji u kojima žive djeca više ne bi bile obitelj ukoliko se radi o djeci koju odgajaju dvije istospolne osobe, unatoč tome što prema Zakonu o životnom partnerstvu onaj istospolni partner koji nije roditelj djeteta ima u određenim uvjetima pravo na tzv. partnersku skrb, koja je gotovo izjednačena s roditeljskom. Upitno je bi li prema predloženoj definiciji obitelj bili i bake i djedovi s unucima koje odgajaju nakon što su im roditelji preminuli, a sasvim sigurno se obiteljima više ne smatraju udomitelji i djeca koju odgajaju, bez obzira na to imaju li biološki majka i otac ikakve veze s tom djecom.

Obiteljski odnosi su vrlo skloni promjenama i u njima se neprestano odvijaju procesi pa je praktički nemoguće jednom definicijom obuhvatiti sve što se smatra pod pojmom obitelji. U Europi su stoga vrlo rijetke one države koje u obiteljskom zakonodavstvu imaju bilo kakvu definiciju. Prema Direktivi 2008/38/EZ Europskog parlamenta i vijeća o pravima građana Unije i članovima njihovih obitelji, članovi obitelji su bračni drugovi; partneri s kojima građani Unije imaju registriranu zajednicu, ako je po zakonodavstvu države članice domaćina registrirana zajednica izjednačena s bračnom zajednicom; izravni potomci koji nisu navršili 21. godinu ili su uzdržavanici, kao i oni bračnog druga ili partnera; izravni srodnici u uzlaznoj liniji koji su uzdržavanici, kao i oni bračnog druga ili partnera.

Problematično je i područje razvoda roditelja gdje prijedlog kaže da bračni parovi, roditelji maloljetne djece, razvod više neće pokretati u centru za socijalnu skrb gdje se, uz posredovanje centra za socijalnu skrb, sastavlja plan zajedničke skrbi nad djecom. Umjesto toga, nacrt zakona vraća instrument „stručne pomoći“, koja bi trebala pomoći partnerima da ustanove razloge koje su dovele do odluke o razvodu, a sam postupak razvoda će se ponovno pokretati direktno na sudu. Na taj način ponovno su širom otvorena vrata za korištenje odvjetnika, za kojima je prema sadašnjem zakonu postojala bitno manja potreba: roditelji sada na sud idu s roditeljskim planom, a tek u manjoj mjeri s odvjetnikom. Nastavno i sama Hrvatska udruga socijalnih radnika je izjavila da stručni radnici u centrima za socijalnu skrb ne posjeduju dovoljno kompetencija da bi se bavili predviđenom stručnom pomoći.

U području koje se bavi izvanbračnim zajednicama izbačene su odredbe prema kojima su takve zajednice u potpunosti izjednačene s bračnima. Tako, primjerice, izvanbračni parovi ne bi mogli posvajati djecu pod istim uvjetima kao bračni, već samo “iznimno, ako postoje osobito opravdani razlozi na strani djeteta”. Izbačene su i tzv. tablice alimentacije, koje je nadležno ministarstvo donosilo jednom godišnje, a propisivale su konkretne iznose obzirom na dob djeteta, prosječne troškove života i prihode roditelja.

U poglavlju koje se bavi pravima i dužnostima u odnosima roditelja i djece, konkretno o odgoju djece stoji i da “roditelji imaju prije svih pravo i slobodu samostalno odlučivati o odgoju i obrazovanju djece, u skladu s vlastitim uvjerenjima, uzimajući u obzir prava i dobrobit djeteta.” Ako roditelji “prije svih” imaju pravo odlučivati o obrazovanju djece, moguća su tumačenja da mogu odbiti slati dijete u školu ako se, recimo, njihovo uvjerenje, primjerice, kosi s teorijom evolucije. U istom području stoji i da „roditelji imaju dužnost i pravo odgajati dijete kao slobodnu, moralnu, miroljubivu, domoljubnu, marljivu, osjećajnu i odgovornu osobu, poštujući načela ravnopravnosti spolova, kako bi bilo pripremljeno za skladan obiteljski i društveni život s pozitivnim odnosom prema ljudima i prirodi.” Iz jezične općenitosti zakonskog teksta ne može se iščitati što bi odgajanje djeteta kao “domoljubne osobe” trebalo značiti jer se sam pojam domoljublja danas u hrvatskoj javnosti i društvu različito tumači i upravo je to različito tumačenje izvor mnogih prijevora i manipulacija.

Nedopustivim smatramo i činjenicu da predsjednik Vlade, prema vlastitim riječima, nije bio upoznat s navedenim zakonskim prijedlogom, kao i to da se pojedine odredbe predloženog zakona direktno kose s pojedinim odredbama zakonskih prijedloga koji

su već u saborskoj proceduri. To upućuje na potpunu nekoordiniranost ministricе Murganić s njenim kolegama u Vladi i premijerom. Iako je to njena propisima utvrđena zadaća, ministrica Nada Murganić uopće nije reagirala na spomenute slučajeve što predstavlja nedopustivu ignoranciju.

Javnost je iznimno burno reagirala kako na opći koncept nacрта zakona tako i na niz navedenih elemenata i instituta koji su se pokušali podmetnuti novim zakonom, zgražajući se nad takvim 'novim' rješenjima kojima bi se hrvatsko društvo primitiviziralo i svrstalo u red neslobodnih, izrazito konzervativnih društava ostavljenih davno iza nas u povijesti razvoja obitelji, ljudskih, napose dječjih prava i ukupnih odnosa u zajednici. Ministrica Murganić je, kao izravno odgovorna osoba, time napravila nedopustiv propust i nerazumno i neodgovorno odstupanje od Programa Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. – 2020. U tom Programu, koji je usvojio Hrvatski sabor prilikom izglasavanja povjerenja aktualnom premijeru i 14. Vladi Republike Hrvatske, ni jednom riječju nisu najavljene ni naznačene takve promjene Obiteljskog zakona kakve je ministrica Murganić predložila hrvatskoj javnosti, navodno bez znanja premijera i ostalih resora. Da je riječ o nedopustivoj grešci, svjedoči i sama činjenica da je nacrt prijedloga Obiteljskog zakona samo nekoliko sati nakon što je bio dan na javno savjetovanje iz njega i povučen. Time je ministrica Nada Murganić bitno odstupila od proklamirane i u Hrvatskom saboru odobrene politike Vlade, diskvalificirajući se za nastavak sudjelovanja u njenome radu i sastavu.

2. Tijekom kolovoza 2017. mediji su izvještavali o više **slučajeva počinjenja seksualnog zlostavljanja djece u dobi od 10 - 14 godina i niskim kaznama koje su dobili počinitelji tih kaznenih djela**. Uslijedila je nekolicina javnih apela prema Vladi RH, konkretno Ministarstvu pravosuđa, za hitnu izmjenu Kaznenog zakona u smislu potrebe pooštavanja kazni počinitelja kaznenih djela seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja, ali i drugih kaznenih djela na štetu djeteta. Razlog tome su sramotno male kazne, odnosno alternativne sankcije (rad za opće dobro) za počinitelje tih teških kaznenih djela. Zapravo se radi o najtežim kaznenim djelima, jer su počinjena nad djecom na način da su razarajuća za njihov čitav psiho-fizički integritet. Upravo stoga jer su djeca bespomoćna, krhka i ranjiva, nužna je njihova zaštita od strane odraslih. društva, države - svim raspoloživim sredstvima.

Nakon navedenih javnih reakcija, nitko od mjerodavnih iz Vlade RH nije javno reagirao. **Ministrica Nada Murganić je čelnica ministarstva koje ima krucijalnu ulogu u zaštiti prava djece** i koje je koordinativno tijelo za pripremu izvješća po Konvenciji o pravima djeteta koje se dostavlja Odboru za prava djeteta UN-a. Navedenu ulogu dokazuje i tekst Uredbe o unutarnjem ustrojstvu MDOMSP-a (http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_05_43_981.html).

3. Povrh navedenog, u **resoru ministricе Murganić postoji i čitav niz neriješenih problema koja aktualna ministrica ne rješava na zadovoljavajući način**.

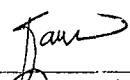
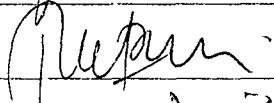
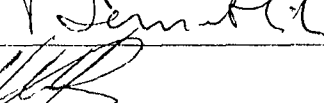
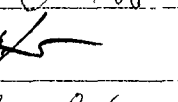
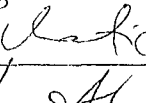
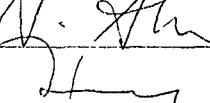
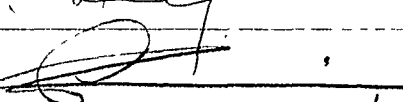
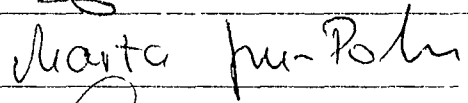
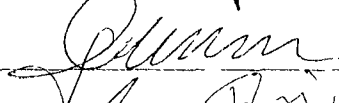
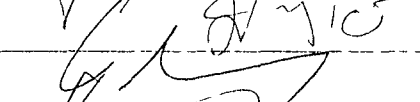
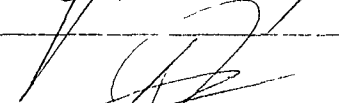
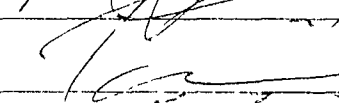
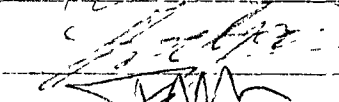
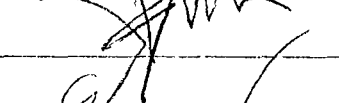
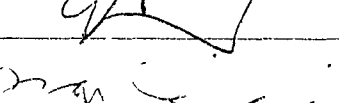
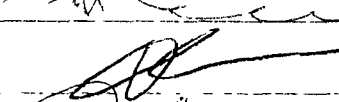
- Tako je **Zakon o udomiteljstvu**, kojim je konačno trebalo jasnije regulirati i unaprijediti status i prava udomitelja, kao pretpostavka za razvoj sustava udomiteljstva koji bi omogućio smanjenje pritiska za smještaj u institucije. bio

predviđen u normativnom planu Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za 2017. godinu. Naknadno je prebačen za prvo tromjesečje 2018. godine. Podnositelji ovoga prijedloga smatraju da je ovaj rok vrlo optimističan, posebno ako se uzmu u obzir proces utvrđivanja vrste statusa i prava udomitelja (npr. profesionalizacija udomiteljstva) i trajanje procedure izrade zakona prema Zakonu o procjeni učinaka propisa.

- Ustanove koje se bave smještajem i stručnim radom s djecom bez odgovarajuće roditeljske skrbi i s problemima u ponašanju bi se trebale transformirati u centre podrške obiteljima i djeci u riziku, ali iako taj proces službeno traje od 2010. godine, samo dvije takve ustanove su u većem dijelu provele transformaciju i deinstitutionalizaciju djece na smještaju (što je značilo povratak djece u osnaženu biološku obitelj ili osiguravanje smještaja u udomiteljsku obitelj).
- U isto vrijeme, osigurano je **30 milijuna eura iz EFRR za unapređenje uvjeta rada, građevinske radove, nabavku vozila i opreme te unapređenje kvalitete stručnog rada domova za djecu i mlade i centre za socijalnu skrb s upravo tom svrhom. Dodatnih 56 milijuna eura raspoloživi su za deinstitutionalizaciju i transformaciju ustanova za osobe s invaliditetom.** Iako su natječaji otvoreni od srpnja 2016. godine, samo je jedan dom za djecu uspio ugovoriti projekt koji omogućuje podizanje kvalitete usluga. Valja podsjetiti, ova sredstva ukoliko se ne iskoriste do 2020. godine, morat ćemo vratiti u proračun EU.
- U situaciji rastućeg siromaštva i gotovo svakodnevnih apela socijalnih kuhinja i samoposluga, država odnosno **resorno ministarstvo kasni s raspisivanjem, a samim tim i s ugovaranjem, natječaja iz Europskog fonda za najpotrebitije, usmjerenim na osiguravanja hrane i materijalne pomoći za najpotrebitija domaćinstva,** kao što je kasnilo i s raspisivanjem natječaja za osiguravanje prehrane djeci u osnovnim školama. Stoga danas, uprkos velikoj potrebi, minimalno 74 milijuna kuna europskog novca, nažalost, stoji neutrošeno.

Zbog svega navedenog ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Nada Murganić više ne zaslužuje povjerenje Hrvatskog sabora za obnašanje svoje odgovorne i složene dužnosti u Vladi Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZA POKRETANJE PITANJA POVJERENJA MINISTRICI DEMOGRAFIJE, OBITELJI, MLADIH I
SOCIJALNE POLITIKE NADI MURGANIĆ

ANKA MRAČ - JARIĆ	
NADA TURINA - ĐURIĆ	
STOJKA GIOVANNI	
TULLIO DEMETLIKA	
BORIS MURČIĆ	
GORAN BEUS RICHEMBERGH	
VEDRAN BABIĆ	
PRODRUP MATIĆ	
NENAD STARIĆ	
IZRAKLO RONKO	
PEĐA GRBIN	
MARTA LUC-POLANC	
SABINA GLADUAC	
SASA ĐUSIĆ	
GORAN MARIJ	
DARCO PARIĆ	
ESKA PUSIĆ	
SILVANO - KURČIĆ	
BRANIMIR KUNŠIĆ	
GORAN ALEUSIĆ	
IVAN VILIBOR JINIĆ	
IVAN PEČUR	
ANA KOMPARIĆ ĐEČIĆ	

Zorho KLIČIĆ Franko VODIĆ Domagoj HAJDUKović MARIO HADEK STJEPAN KOVAČ MARIO VEŠLIĆ ALEN PRELEC SINIŠA VAREK AMIR TOPIC BRANCO GRODNIĆ	Zorho KLIČIĆ Franko VODIĆ Domagoj HAJDUKović MARIO HADEK STJEPAN KOVAČ MARIO VEŠLIĆ ALEN PRELEC SINIŠA VAREK AMIR TOPIC BRANCO GRODNIĆ
--	--